

større Halvdeel af Sogneforstanderskabet, som af den ærede Minister i sin Tid blev foreslaaet. Jeg kan ikke gaae ind derpaa, fordi denne Bestemmelse etablerer et nyt Princip, som vi under vor frie Forfatning ikke nogenstunde have seet indført i Lovgivningen, nemlig at Formuen skal have Magten. Bestemmelsen gaaer ud paa, at den høist beskattede Femtedeel, det vil altsaa sige, den Femtedeel, som har den største Formue i Communen, uden Luffende skal vælge den større Halvdeel, og de fire Femtedele skal kuu sammen med den ene Femtedeel vælge den mindre Halvdeel. Det blev altsaa Formuen i Communen, der skal vælge saaledes, at dens Repræsentanter havde Overvægten i Sogneforstanderskabet, eller med andre Ord, de fire Femtedele blev repræsenterede saaledes i Sogneforstanderskabet, at deres Repræsentanter stedse vare i Minoritet, medmindre tilfældige Omstændigheder gjorde, at Nogle af den større Halvdeel vare fraværende i Sogneraadet.

Da jeg ikke har hørt nogensomhelst Grund mod Sagens Realitet, er det mig meget vanskeligt at imødegaae de Grunde, der kunne anføres. Jeg veed vel, at der er blevet sagt, og jeg har ogsaa undertiden hørt det sige, at man vel maa vogte sig for at give de mindre beskattede i Communen nogen væsentlig Indflydelse, men at denne bør være hos de høist beskattede. Jeg maa dertil svare, at det er et høist forunderligt Raisonnement, naar vi for Valgretten til dette Thing have friere Betingelser end de, jeg her foreslaaer for Valgretten til Kommuneraadene, thi vi vide dog Alle, at her forhandles langt større Pengesager, i langt videre Omfang og af langt større Betydning end i Kommuneraadene, og kan den Uformuende benytte sin Valgret til Folkethinget saaledes, at man maa indrømme, han benytter den vel, saa troer jeg ogsaa, at man maa tiltroe ham Forstand nok til at vælge Medlemmerne af et Sogneforstanderskab. Jeg maa, støttet paa den Erfaring, jeg har med Hensyn til Communalvæsenet, gøre den Bemærkning, at det netop er de saatalgte Smaafolk, Huusmænd og Parcellister, der føle sig trykkede af Communalbyrderne, og derfor kan man ikke vente, at deres Indflydelse paa Kommuneraadenes Sam-

mensætning vil føre til at ødsle med Penge, thi de skulle selv yde deres Bidrag. Vi høre bestandig af dem, der have med Sogneforstanderskaberne at gjøre, at det stedse ved Opkrævningen er Huusmand og Parcellister, der klage, hvorimod de, der have større Bidrag at yde, de der have hele Bøndergaard eller større Gaarde end Bøndergaard, ikke klage derover. Jeg anseer det derfor for en aldeles ugrundet Frygt, at det skulde kunne give Anledning til Udsæthed i Communerne, at Parcellisterne fik Ret til at vælge. Jeg skal ikke gjentage de Bemærkninger, jeg tidligere har fremsført; jeg skal saaledes ikke gaae ind paa at omtale, hvorledes en stor Part af dem, der før havde havt Valgret til samtlige Sogneforstanderskabets Medlemmer, nu vilde blive indskrænkede til at vælge til den mindre Halvdeel, men jeg maa dog endnu fremhæve, at jeg ikke forstaaer, hvorledes man kan fortolke § 96 i Grundloven paa den Maade, som den her synes at skulle fortolkes. Naar der er Tale om, at Kommunernes Beboere skulde have Ret til selvstændig at styre deres Sager, saa forstaaes vist ikke derved, at en Femtedeel af Kommunens Beboere skal have denne Ret, men at den øvrige Deel skal saa godt som udflydes.

Der er sagt af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgreds (Eschering), at jeg var gaaet i en Ruse, men jeg troer, at jeg kan besvare denne Uttring ved at sige, at jeg vilde gaae i en Ruse, hvis jeg vilde gaae ind paa Ministeriets Forslag, enten jeg fandt, at det stemte med min Overbeviisning eller ikke.

Indenrigsministeren: Med Hensyn til Vædringsforslaget under Nr. 4 har jeg Intet at erindre. Hvad angaaer Fleertallets Vædringsforslag under Nr. 5, da har det været mig meget paafaldende, at den sidste ærede Taler har yttret, at der slet ingen Grunde vare anførte derfor, thi dette Forslag er jo i sin Tid fremgaaet af overordentlig udsørlige Forhandlinger, som man kan finde i Rigsdagsstidenden, idet der navnlig i Landsthinget hengik flere Dage, troer jeg, med at drøfte dette Forslag og dets Betydning. Det er ikke udgaaet fra Regjeringen, men fra et